

Іслам – релігія миру

Др. Абдуррахман аль-Шеха

Іслам – релігія миру

<https://islamhouse.com/2810648>

- [Іслам – релігія миру](#)
  - [Вступ](#)
  - [Значення ісламу](#)
  - [Чи розповсюджувався іслам через примус?](#)
  - [Чи розповсюджувався іслам силою?](#)
  - [Чи була матеріальна користь метою ісламських відкриттів?](#)

- [То де ж любов до мирського життя і багатства?](#)
- [Правила ведення війни в ісламі](#)
- [Положення переможених](#)
- [Основні принципи ісламу](#)
- [Норов ісламу спонукає до миру](#)
- [Висновки](#)

Іслам – релігія миру

Д-р Абд ар-Рахман аш-Шіха

Переклад з арабської:

European Islamic Research Center
(EIRC)

& Андрій Шистєров

редагування:

Вадим Дашевський

В ім'я Аллаха Милостивого,
Милосердного.

Хвала Аллаху, Господу світів.
Мир і благословення нашому
Пророку Мухаммаду, його сім'ї і
сподвижникам.

Вступ

До появи сонця ісламу, земля перебувала в постійних кривавих війнах, які знищили мільйони життів і прибрали стабільність і мир зі словників людства. Якщо ж ми поглянемо тільки на Європейський континент, то

побачимо, що кордони його країн жодного дня не перебували у спокої. Навпаки, європейські держави нападали одна на одну, встановлюючи данину як ознаку перемир'я і влади. Між людьми поширилася ненависть, заснована на расових, релігійних і класових відмінностях, а також на основі походження або нації. До людського життя, в таких обставинах, ставились зі зневагою – як до військових, так і до цивільних. Також не поважалися права військовополонених. Навпаки, їх практично завжди вбивали. Про шану і повагу до майна і честі людей було годі й говорити: заощадження і жінок

прибирали до своїх рук, а дітей брали в рабство і продавали на рабовласницьких ринках.

Людству були чужі поняття «мир» і «світова стабільність».

Були відомі лише війни, тероризм, жах, страх, колонізація, поневолення, несправедливість і беззаконня.

До пришествя ісламу, народи не були знайомі із принципом свободи віросповідання. Вони не знали, що особистість вправі слідувати тій релігії, яку вона обирала самостійно. У ті часи панувало таке правило: «Народ сповідує релігію своїх правителів». Звичайній людині з

Візантійської імперії було заборонено приймати релігію Перської імперії – це вважалося зрадою. Також людині з Перської імперії не було дозволено приймати релігію якоїсь іншої імперії. Якщо ж подібне траплялося, то людина вважался зрадником і її слід було стратити. Навіть серед представників однієї й тієї ж релігії поширилася ненависть, яка стала причиною безлічі релігійних воїн: між православними і католиками, а також іншими напрямками християнства. **Правило** **голосило:** “Кожен, хто відрізнявся від тебе, називався терористом, єретиком

або зрадником, якого потрібно стратити або кинути до в'язниці”.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха),

Мухаммад, описуючи несправедливість і гноблення, яке панувало на землі, сказав:

«Воістину, Аллах подивився на жителів землі перш, ніж послати мене, і зненавидів їх, як арабів, так і неарабів, за винятком деякого залишку із людей Писання».

Саме для цього прийшов іслам з мирним посланням для всього світу, заборонивши несправедливість, утиски і

пригнічення прав мирного населення. Також він повідомив про права військовополонених – і все це сталолося за 1400 років до Женевської конвенції! Іслам наказав виявляти справедливість, рівність і підписав вирок упередженості, яка ґрунтувалася на расі, статі або походженні. Він засудив утиски правителів, які зобов'язували свої народи сповідувати ту чи іншу релігію і протистояли донесенню місії єдиногобожжя і ісламу до своїх народів. Іслам заборонив замахы на життя, честь і майно людей і надав ряд прав і обов'язків немусульманам, які жили в ісламській державі. Він закликав

поважати договори і угоди і заборонив віроломство і зраду.

Про все це ми поговоримо більш детально в наступних розділах, з дозволу Всевишнього Аллаха. Ми просимо Всемогутнього Аллаха зробити цю книгу корисною для кожного, хто бажає познайомитися з ісламом – релігією Всевишнього Аллаха, і просимо розкрити серце такої людини для його прийняття.

Д-р Абд ар-Рахман аш-Шіха

Значення ісламу

Аби шановному читачеві роз'яснити значення миру в

ісламі, необхідно спочатку пояснити загальне поняття слова «іслам». Це слово несе в собі безліч значень, які вселяють спокій і звільняють від поклоніння людині. Тому, іслам означає: «Всесоторонню покірність Аллаху, Господу світів, як душею, так і тілом. Вона досягається через виконання Його наказів і віддалення від Його заборон, а також через покору Йому в тому, що Він передвизначив і наказав”. Всевишній Аллах сказав, оповідаючи про пророка Ібагіма (мир йому):

Коли Господь сказав йому: «Будь покiрним Менi!», той вiдповiв: «Я став покiрним Господу свiтiв!»

(Аль-Бакара, 131)

Це i є справжнiй iслам, який має сповiдувати кожен мусульманин.
Як сказав Всевишнiй:

Скажи: «Воiстину, моя молитва й виконання обрядiв, моє життя й смерть — це все належить Аллаху, Господу свiтiв!»

(Аль-Анам, 162)

Мир – одне iз iмен Всемогутнього Аллаха. Всевишнiй Аллах сказав:

“Він — Аллах; окрім Нього немає бога! Цар, Пресвятий, Мирний, Вірний, Охоронець, Великий, Сильний, Звеличений! Пречистий Аллах від тих, кому поклоняються поряд із Ним”.

(Аль-Хашр, 23)

Мир – одна із назв Раю.

Всевишній Аллах сказав:

“На них чекає Обитель миру коло Господа їхнього, а Він — Захисник їхній за те, що робили вони!”

(Аль-Анам, 127)

“Мир”, – так вітають одне одного мешканці Раю, нехай зробить

Аллах мене і вас із їх числа.
Всевишній Аллах сказав:

“У День зустрічі з Ним їхнім вітанням буде «Мир!» Він приготував для них щедрю винагороду!”^[L]_[SEP]

(Аль-Ахзаб, 44)

Мир – так вітають одне одного мусульмани словами: «Ас-Салямю алейкум ва Рахматуллагі ва Баракятуг». Яке ж звернення може бути чистішим і солодшим? Ці слова є вітанням, а коли вони лунають – серця зближуються і йде геть ворожнеча і ненависть, даруючи душі спокій. Ці слова таять у собі надійність і безпеку.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав, що таке вітання доповнює віру. **Він повідомив:**

«Ви не увійдете до Раю, поки не увіруєте, а не увіруєте ви доти, поки не станете любити одне одного. То чи не вказати мені вам на те, що приведе вас до взаємної любові, якщо ви будете робити це? Поширюйте вітання між собою!»

Також Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) повідомив, що таке вітання є однією з кращих справ. Коли його (мир йому і благословення

Аллаха) запитали, який прояв ісламу є найкращим, **то він відповів:**

«(Краще полягає в тому, щоб) ти годував (людей) і вітав тих, кого знаєш і кого не знаєш».

Іслам прийшов для того, щоб вказати всім людям на шлях досягнення блага і вивести їх з темряви до світла: із поклоніння творінням до поклоніння Господу творінь. Хто послідував релігії іслам і щиро звершував діяння, за допомогою яких можна заслужити вдоволення Аллаха, того Аллах поведе прямим

шляхом, зі Свого дозволу.

Всевишній Аллах сказав:

“О люди Писання! Прийшов до вас Посланець Наш, щоб роз’яснити вам багато з того, що ви приховуєте з Писання, і щоб багато чого простити вам!

Прийшло до вас світло від Аллаха і ясне Писання, яким веде Аллах до шляхів миру тих, котрі шукають Його вдоволення.

Виводить Він їх за Своїм наказом з темряви до світла, й провадить їх до шляху прямого!”

(Аль-Маїда, 15-16)

Воістину, релігія іслам є релігією цілковитого миру, в повному

розумінні цього слова. Адже Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Мусульманин – це той, хто не заподіює (іншим) мусульманам шкоди своїм язиком і своїми руками, а мугаджиром є той, хто припинив (вчиняти) заборонене Аллахом».

Також він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Віруючим є той, від кого перебувають в безпеці кров і майно людей».

Чи розповсюджувався іслам через примус?

Основні принципи ісламу спростовують подібні заяви, які постійно лунають з вуст заздрісників. **Тому що Всевишній Аллах сказав:**

“Немає примусу до релігії. Вже розрізнено прямий шлях та оману! Хто не вірує у тагута, той вже захопив надійну основу, яка не зламається! Аллах — Всечуючий та Всезнаючий!”

(Аль-Бакара, 256)

Також Він сказав:

“Якби твій Господь побажав, то увірували б усі, хто живе на землі.

Та чи зміг би ти примусити людей стати віруючими”.

(Йунус, 99)

Також Він сказав:

“Скажи: «Істина — від Господа вашого! Хто хоче, нехай вірує, а хто не хоче, нехай не вірує»”.

(Аль-Кагф, 29)

Також Він сказав:

“Та якщо вони відвернуться, то ти повинен тільки передати одкровення”.

(Ан-Нахль, 82)

Також Він сказав:

“Нагадуй же, бо ти — нагадувач! І ти не маєш влади над ними!”

(Аль-Гашія, 21-22)

Існує безліч аятів про це, адже іслам — це, в першу чергу, віропереконавання, а віропереконавання обов’язково супроводжується твердою певністю серцем, простої вимови недостатньо. Не можна змусити людину бути переконаною серцем, бо слова свідчать про одне, а в серці криється зовсім інше. Саме тому Всевишній сказав:

“Гнів Аллаха й велика кара спіткає тих, хто залишив віру в

Аллаха після того, як її мав.
Виняток — ті, які були змушені
так зробити, але серце їхнє
знаходило спокій у вірі — але ж
не ті, хто сам розкрив свої груди
невір'ю!”

(Ан-Нахль, 106)

Чи розповсюджувався іслам силою?

У кожної системи має бути сила,
яка захищала б і оберігала її,
спостерігаючи за її втіленням у
життя, а також застосовувала б
стримуючі покарання щодо тих,
хто суперечить її принципам. Ця
сила повинна забезпечувати
практичне виконання системи.

Повідомляється від Усмана ібн Аффана (нехай буде вдоволений ним Аллах):

«Воістину, Аллах усуває правителем те, що не усуває Кораном». Ланцюжок цього повідомлення переривається, але відомо, що це були слова Усмана (нехай буде вдоволений ним Аллах). Значення хадісу полягає в наступному: деякі бояться скоювати злочин через ймовірне мирське покарання з боку правителя, а не через те, що воно заборонено в Священному Корані і за нього буде покарання у житті вічному. Саме тому Всевишній Аллах наділив правителя владою,

щоб він, застосувавши покарання над злочинцем, застеріг інших людей від подібних вчинків.

Давайте розглянемо короткі історичні дані у перші століття поширення ісламу. Благородний Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) тринадцять років перебував у Мекці, закликаючи свій народ до ісламу за допомогою доброго слова. За цей період він зустрів чимало утисків і брехні на свою адресу. Але він (мир йому і благословення Аллаха) і ті, хто увірував разом із ним, стійко терпіли всі тяготи, труднощі і несправедливість. Дійшло до того,

що його ж народ почав мучити віруючих. Пророк (мир йому і благословення Аллаха), проходячи і бачачи, як знущаються над віруючими, не міг нічого вдіяти. Він (мир йому і благословення Аллаха) наказав їм виявляти терпіння. Одного разу Пророк (мир йому і благословення Аллаха) проходив повз сім'ю Аммара ібн Ясіра і його матері Сумаї, коли їм завдавали страждань. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Терпіть, о родина Ясіра, адже, воістину, вам обіцяний Рай!»

Дійшло до того, що невіруючі змовилися вбити Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), аби покласти кінець його заклику. І він (мир йому і благословення Аллаха) не зробив нічого, крім благання за них:

«О, Аллах, прости моєму народові, адже, воістину, вони не знають».

Його Господь вселив у нього терпіння, зіславши аяти, які втішали його, адже й інших посланців також вважали брехунами і завдавали їм страждань. Шлях до Раю довгий і

важкий, тому що це – війна між істиною і брехнею, добром і злом.

Всевишній Аллах сказав:

“Терпи ж, як терпіли рішучі посланці, і не намагайся прискорити для них кару...”

(Аль-Ахкаф, 35)

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не припиняв закликати племена, які щорічно прибували до Мекки. Так тривало доти, поки не увірвала група з числа жителів Медіни. Вони присягнули Пророку (мир йому і благословення Аллаха) в тому, що будуть йому допомагати

і захищати, якщо він (мир йому і благословення Аллаха) переселиться до них зі своїми віруючими сподвижниками.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) переселився до Медіни після того, як провів тринадцять років в Мецці, не проливши жодної краплі крові. Курайшити привласнили собі його (мир йому і благословення Аллаха) майно, а також майно тих, хто переселився разом із ним, але Пророк (мир йому і благословення Аллаха) не наказав битися. Це сталося тільки через два роки після переселення до Медіни. Після того, як

збільшилася кількість його супротивників і ворогів, а також тих, хто планували заподіяти зло йому (мир йому і благословення Аллаха) та його заклику. Сам Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не розпочинав бій. Медіна знаходилась на шляху проходження торгових караванів до країн Шама. Протистояння почалося тоді, коли Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) вийшов для того, аби заволодіти караваном курайшитів і здійснити на них економічний тиск, щоб вони припинила бойкот, не перешкоджали його заклику і не збивали людей. А

також для того, щоб повернути майно сподвижників, яке курайшити незаконно відібрали в Мецці. Але цього разу каравану, під проводом Абу Суф'яна, ще до його прийняття ісламу, вдалося вислизнути. Коли курайшити дізналися про це, то підготували і відправили своїх воїнів з Мекки, щоб вони билися з Посланцем Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Це було перше військове зіткнення в ісламі, в якому Пророк (мир йому і благословення Аллаха) і його сподвижники здобули перемогу. **Всевишній Аллах сказав:**

«Дозволено вести боротьбу тим, із ким учинили несправедливо. Воістину, Аллах спроможний допомогти їм! Їх було несправедливо вигнано з їхніх жител тільки за те, що вони говорили: «Господь наш — Аллах!» Якби Аллах не дозволяв одним людям захищатись від інших, то були б знищені монастирі, церкви, синагоги й мечеті, де часто згадується Боже ім'я. Аллах неодмінно допомагає тим, хто допомагає Йому. Воістину, Аллах — Всесильний, Всемогутній! Якщо Ми зміцнимо їх на землі, вони будуть звершувати молитву, давати закят, закликати до заохочуваного

й забороняти відразу. А кінець справ – в Аллаха!»

(Аль-Хаджж, 39-41)

Досить знати про те, що в перемогах, які здобув Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і які призвели до підкорення всього Аравійського півострова протягом 23 років, період від початку пророчої місії Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і до його смерті, кількість вбитих з обох сторін не перевищила 375 осіб.

Так само діяли і сподвижники після нього (мир йому і благословення Аллаха). Вони

завойовували цілі королівства за допомогою благого норову, доброго ставлення і заклику найкращим чином. Вони не відкривали землі кількістю або військовою силою. Один з нових мусульман, якого звали Башир Ахмад Чад, сказав: «Питання, яке завжди мене хвилювало, це те, що ми – християни – вважали, що іслам поширився завдяки лезу меча. І я сказав собі: «Чому ж люди приймали і приймають іслам у всіх куточках світу? Чому люди у всіх країнах щодня звертаються до цієї релігії без якогось примусу та насильства?»»

Давайте дізнаємось: чи один тільки іслам закликає своїх послідовників приготувати достатньо сили для його поширення і захисту? У Торі згадується:

«Коли ти приступиш до міста, щоб воювати з ним, то запропонуй йому мир. **І якщо воно відповість тобі: “Мир”,** - і відчинить браму тобі, то весь той народ, що знаходиться в ньому, буде тобі на данину, і буде служити тобі. А якщо воно не замирить з тобою, і буде провадити з тобою війну, то обложиш його. І Господь, Бог твій, дасть його в руку твою, а ти

повбиваєш усю чоловічу стать його вістрям меча. Тільки жінок, і дітей, і худобу, і все, що буде в тім місті, всю здобич його забереш собі, і будеш ти їсти здобич ворогів своїх, що дав тобі Господь, Бог твій. Так ти зробиш усім містам, дуже далеким від тебе, що вони не з міст цих народів. Тільки з міст тих народів, які Господь, Бог твій, дає тобі на володіння, не позоставиш при житті жодної душі, **бо конче вчиниш їх закляттям:** Хіттеянина, і Амореянина, і Ханаанеянина, і Періздеянина, і Хіввеянина, і Євусеянина, як наказав був тобі Господь, Бог твій...” (Повторення Закону 20:10-17).

В Євангелії від Матвія згадується наступне:

«Не думайте, що Я прийшов принести мир на землю, я приніс не мир, але меч». (Мат. 10:35-37, а також Луки 22:36)

Доктор Гюстав Любон в своїй книзі «Цивілізація арабів» (стр.127-128) сказав: «Сила ніколи не була рушійним фактором у поширенні вчення Корану, і араби дали тим, кого вони підкорили, свободу віросповідання їх релігійних переконань. Якщо траплялося так, що деякі християнські народи приймали іслам, а арабську мову

— як свою мову, то це відбувалося через справедливість арабів, яку вони виявляли до переможених народів. Також це було викликано легкістю ісламу, якої вони не бачили раніше».

Чи була матеріальна користь метою ісламських відкриттів?

Лише той, хто не знайомий із вченням ісламу, його основними принципами і піднесеними цілями, може припустити подібне. Подібні припущення ґрунтуються на суто матеріалістичних засадах. У відповідь на це ми можемо сказати, що на самому початку заклику свого народу, Посланця

Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) намагалися звабити усіма видами спокус. Володіння ними, в людському розумінні, вважається досягненням найвищого рівня мирських насолод. Невіруючі пообіцяли Пророку (мир йому і благословення Аллаха) втілити в життя всі його найзаповітніші бажання. Якщо б він (мир йому і благословення Аллаха) бажав влади, вони б дали йому її. Якщо б він (мир йому і благословення Аллаха) хотів одружуватися на комусь, вони б одружили його на найкрасивіших жінках. Якщо б він (мир йому і благословення Аллаха) хотів грошей, вони б дали йому їх. За умови, що він

залишить цей заклик, який, на їхню думку, принижував їх божеств і зменшував їх суспільну значущість. Але Пророк (мир йому і благословення Аллаха), керуючись божественним вченням, із усією чесністю відповів їм:

«Я не можу цього зробити для вас, навіть якщо ви розпалите для мене полум'я сонця».

Якби Пророк (мир йому і благословення Аллаха) прагнув до насолод мирського життя і людських цілей, а він цього не бажав, то обов'язково прийняв би спокусливу пропозицію і

використав би дану можливість. Адже те, що йому запропонували – це все, чого тільки може бажати людина. Коли Всевишній Аллах зміцнив Пророка (мир йому і благословення Аллаха), він почав відправляти листи із закликом до ісламу, адресовані королям і правителям прикордонних держав. У цих листах йшлося про те, що правителям буде залишена їх влада, якщо вони навернуться до ісламу. Прикладом такого послання є лист Пророка (мир йому і благословення Аллаха) Гераклу, правителю римлян:

«В ім'я Аллаха Милостивого, Милосердного. Від Мухаммада,

Посланця Аллаха, Гераклу,
великому римлянину.

Мир тому, хто слідує прямим
шляхом. **А потому: воістину, я
закликаю тебе закликом ісламу:**
прийми іслам – врятуєшся.

Прийми іслам і Аллах дасть тобі
подвійну нагороду. Якщо ж ти
відвернешся, то на тобі – гріх тих,
хто відмовився”.

Скажи: «О люди Писання!
Прийдімо ж до єдиного слова між
нами і між вами — що ми не
будемо поклонятися нікому, окрім
Аллаха, і не будемо нікого
додавати Йому як рівного, і не
будемо вважати за Господа когось

іншого з нас чи з вас, а тільки Аллаха!» А якщо вони відвернуться, то скажи: «Засвідчіть же, що ми — віддані Йому!»

(Аль Імран, 64)

Повідомляється, що Анас (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав: "Хто б і про що б не просив Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) заради ісламу, він завжди давав йому це. Одного разу до нього з'явився якийсь чоловік, і він наказав дати йому (так багато) овець, (що здавалося, ніби вони заповнюють собою весь простір)

між двома горами. І (цей чоловік) повернувся до своїх одноплемінників і сказав: «О люди, приймайте іслам, адже, воістину, Мухаммад підносить дарунки, (як той,) хто не боїться бідності!» Далі Анас (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

"І навіть якщо людина приймала іслам тільки заради мирських (благ), то проходило зовсім небагато часу, і іслам ставав для неї милішим за цей світ, і все те, що в ньому є".

Одного разу до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) прийшов його

сподвижник Умар (нехай буде вдоволений ним Аллах). Він подивився на кімнату і не знайшов в ній нічого, окрім циновки, на якій лежав Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Умар (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав: "Я сів, і він наблизив до себе свій ізар і на ньому не було вдягнуто нічого, крім нього. Виявилось, що циновка залишила слід на його боці. Я подивився на кімнату Посланця Аллаха, а там – жменька ячменю з один са й стільки ж каразу, в кутку кімнати. А ще – підвішена невичинена до кінця шкіра». Він сказав: «І мої очі просльозилися».

Він (мир йому і благословення Аллаха) запитав: «Чому ти плачеш, Ібн Аль-Хаттаб?» Я відповів: «Пророк Аллаха, як мені не плакати, коли ця циновка залишила слід на твоєму боці, а це – твоя кімната... Я в ній майже нічого не бачу! А Кесар і Хосров – серед плодів і річок, ти ж – Посланець Аллаха, Обранець Його, і твоя кімната (порожня)!» Він сказав: «Ібн Аль-Хаттаб, хіба ти не задоволений тим, що наступне життя буде нашим? А у них тільки ближнє».

Давайте ж подивимося, що залишив Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) з

багатств мирського життя після своєї смерті. Амр ібн аль-Харіс (нехай буде вдоволений ним Аллах) сказав:

"Посланець Аллаха не залишив після своєї смерті ні дірхама, ні динара, ні раба, ні рабині, і нічого, крім білої мулиці, своєї зброї і землі, яку він пожертвував".

Більш того: "Кольчуга Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) була закладена у іудея за тридцять са зерна, які він взяв для своєї сім'ї".

То де ж любов до мирського життя і багатства?

- Другий праведний халіф – Умар ібн аль-Хаттаб (нехай буде вдоволений ним Аллах). Завоювання в його епоху істотно збільшилися, але, не дивлячись на це, його живіт бурчав від голоду. Він сказав відомі слова: «Бурчи, не бурчи, клянусь Аллахом, ти не наситишся, поки не наситяться мусульмани».
- Під час битви біля Ухуда Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Поспішайте до Раю, ширина якого дорівнює небесам і землі!» Умейр ібн Аль-Хумам Аль-Ансарі (нехай буде вдоволений ним

Аллаха) запитав: «О Посланець Аллаха, невже Рай рівний ширині небес і землі?!» Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Так!» Умейр вигукнув: «Чудово, чудово!» Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) запитав: «Що спонукало тебе сказати: «Чудово, чудово!?» Умейр відповів: «Клянуся Аллахом, о Посланець Аллаха, тільки те, що я сподіваюся стати одним із його мешканців!» – на що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) відповів: «Воістину, ти будеш серед його мешканців!» Тоді Умейр дістав зі свого сагайдака фініки і почав їх їсти, але незабаром сказав:

«Воістину, надто довгим буде життя, якщо проживу я стільки, що встигну доїсти свої фініки!»

Сказавши це, він викинув фініки, які були у нього, а потім кинувся в бій і бився, поки не загинув».

- Перші ісламські визвольні походи, під проводом самих мусульмани, могли забезпечити їм і їхнім нащадкам безтурботне життя. Але вони не зупинилися на досягнутому. Адже рушійним фактором цих завоювань був заклик до релігії Аллаха і її доведення до всіх людей, а не заволодіння багатствами звільненої країни. На це вказує той факт, що народ

завойованої країни міг прийняти іслам, і тоді йому дозволялось все те, що і мусульманам, і на них накладались ті ж обов'язки, що й на інших мусульман. Якщо ж вони відмовлялися прийняти іслам, то виплачували джизью – невеликий подушний податок в обмін на захист, який надавала їм ісламська держава, і на користування суспільними благами. Їх не зобов'язували більше нічого не виплачувати, натомість, як мусульмани зобов'язані виплачувати щорічний закят, котрий у багато разів перевищує виплати немусульман. Якщо ж вони відмовлялися виконати і це, то тоді їм

оголошувалась війна, аби довести релігію Аллаха. Причина полягає в тому, що існують, котрі дізнавшись про іслам і його піднесені цілі, то без сумніву, прийняли б його. Саме тому війна ведеться задля того, аби прибрати те, що перешкоджає доведенню цієї релігії людям.

- Помер один із найвидатніших полководців ісламських завоювань – Халід ібн аль-Валід (нехай буде вдоволений ним Аллах), який здобув перемогу в усіх битвах як до, так і після прийняття ісламу, і у нього не залишилось нічого з насолод мирського життя, крім коня, меча

і раба. То де ж насолоди
мирського життя і любов до
пристрастей і багатств?!!

- Перші воїни мали собі на меті поширити релігію. Доказом цього слугують слова Шаддада ібн аль-Гаді (нехай буде вдоволеній ним Аллах):

«(Одного разу) один чоловік з числа бедуїнів прийшов до Пророка (мир йому і благословення Аллаха), увірував в нього і послідував за ним, а потім сказав: «Я переселюся разом із тобою!» Пророк (мир йому і благословення Аллаха) доручив

його комусь зі своїх
сподвижників.

Коли стався один із військових походів, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) захопив в якості воєнної здобичі бранців, і коли він ділив здобич, то виділив йому її частку, віддавши її його товаришеві. Цей бедуїн охороняв їх тил. Коли ж він прийшов, вони віддали йому його частину, а він запитав: «Що це?» Ті відповіли: «Це – твоя доля, яку виділив тобі Пророк (мир йому і благословення Аллаха)».

Він забрав її і прийшов з цим до Пророка (мир йому і

благословення Аллаха) і сказав: «Що це?» (Пророк (мир йому і благословення Аллаха)) сказав: «Це я виділив тобі». (Бедуїн) сказав: «Не для цього я послідував за тобою, а пішов я за тобою, щоб стріла потрапила мені ось сюди», – і він показав на своє горло – «і щоб я міг померти і увійти до Раю!» Тоді Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Якщо ти будеш правдивим із Аллахом, Аллах буде правдивий з тобою».

Незабаром вони вирушили битися із ворогами і цього (бедуїна) принесли назад до Пророка (мир йому і благословення Аллаха) із

стрілою в тому самому місці, куди він показував. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) запитав: «Це він?» Вони відповіли: «Так». Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Він був правдивим із Аллахом і Аллах був правдивий із ним!» Потім Пророк (мир йому і благословення Аллаха) загорнув його у свою накидку, вийшов вперед і зробив по ньому молитву-джаназа і під час його молитви було чути, як Пророк (мир йому і благословення Аллаха) говорив: «О Аллах, Твій раб переселився на Твоєму шляху і потім помер мучеником і я свідчу про це!»

- Книги ісламської історії переповнені випадками, які свідчать про аскетизм перших мусульман у їх ставленні до мирського життя. Їх метою і турботою був заклик до релігії Аллаха та її доведення до всіх людей, з надією на отримання обіцяної нагороди. Як про це сказав Пророк (мир йому і благословення Аллаха):

«Воістину, (якщо) Аллах через тебе виведе на прямий шлях (хоча б) одну людину, це буде для тебе краще від (володіння) червоними верблюдами!»

Більше того, багато з них втратили все своє майно, статус і владу, прийнявши цю релігію. Від них або відмовилися їх рідні і близькі, або вони присвятили себе заклику, який зайняв весь їхній час. Так, в битві Нахаванд, ми бачимо, як славний сподвижник ан-Нуман ібн Мукрін аль-Музані, **перед початком битви сказав:**

«О Аллах, звелич Свою релігію і допоможи Своїм рабам, і зроби ан-Нумана сьогодні першим мучеником. О Аллах, воістину, я прошу в Тебе сьогодні порадувати мої очі перемогою, яка стане величчю для ісламу. **Скажіть:** «Амін!» Нехай помилує вас

Аллах». То чи є в цьому проханні прагнення до насолод мирського життя?

Давайте ж послухаємо слова послів Мукаваса, які повернулися від Амра ібн аль-Аса (нехай буде вдоволений ним **Аллах**) під час облоги фортеці Вавилон. **Вони сказали:** «Ми побачили людей, які люблять скромність більше, ніж високий статус. Ніхто з них не прагне до мирського життя. Вони сидять на землі, а їх поводитир, як і всі вони. Неможливо відрізнити знатного, серед них, від звичайної людини, а пана – від раба».

Про це сказав Томас Карлайл у своїй книзі «Герої», розвінчавши міф про те, що, нібито, **іслам поширювався силою і мечем:**

«Вони говорять, що релігія не поширилася б без меча. Але звідки з'явився цей меч (**ця сила**)? Це – сила релігії, яка вказує на її істинність. Нова думка завжди виникає в голові у однієї людини, **і тільки вона вірить в неї:** одна проти всього Всесвіту. І якщо вона візьме меч, щоб захистити свою ідею, то клянусь Аллахом, навряд чи пропаде. Загалом, я вважаю, що істина має розповсюджуватися будь-яким способом, враховуючи обставини,

що оточують її. Хіба ви не бачите, що християни теж, іноді, використовували меч, не відчуваючи при цьому жодної відрази. Досить згадати те, як вчинив Шарлман з племенами Саксонів! Для мене не має значення, як поширюється істина: силою (мечем), закликком (язиком) або іншими способами. Так залишимо ж її ширити свою владу ораторством, пресою або вогнем. Залишимо її, щоб вона боролася і захищалася своїми ж руками, ногами і нігтями. Воістину, вона зазнає поразки тільки, якщо заслуговує на неї».

Принципи ісламу відкидають жорстокість і насильство

Релігія іслам є релігією милосердя і м'якості. Вона закликає полишити жорстокість, слідуючи Посланцю ісламу (мир йому і благословення Аллаха), про якого Всевишній Аллах сказав:

“За милістю від Аллаха ти був м'який із ними. Якби ти був грубим чи жорстоким, то вони неодмінно залишили б тебе”.

(Аль Імран, 159)

Тому вчення ісламу спонукає до милосердя, м'якості і співчуття по відношенню кожного слабкого.

Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) сказав:

«Милосердних помилує
Милосердний. Будьте милосердні
до тих, хто на землі, і вас помилує
Той, Хто на небі».

Більш того, милосердя ісламу не
обмежується тільки людиною, а, в
великій мірі, поширюється й на
тварин. Саме через таке
милосердя і добре ставлення до
тварин Аллах простив одного
чоловіка і ввів його до Раю.

Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) розповів
про чоловіка, який був в дорозі і
відчув сильну спрагу. Він

знайшов криницю і спустився до неї, аби набрати води. Коли втамував спрагу, то побачив собаку, яка важко дихала і лизала мокру землю від спраги. **Він подумав:** «Ця собака страждає від спраги так само, як і я». Після цього він зняв свій черевик, набрав води і напоїв тварину. За це Аллах простив його гріхи. **Сподвижники сказали:** «О, Посланець Аллаха, хіба буде нагорода за тварин?» Він відповів: «Нагорода покладається за милосердя до будь-якої живої істоти».

Одна жінка заслужила гнів Аллаха і потрапила до Пекла

через те, що не виявила милосердя і співчуття. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Одна жінка опинилася у Пеклі через кішку. Вона утримувала її під замком доти, поки кішка не померла. Вона не годувала і не поїла її, а тримала під замком і навіть не випускала поїсти живність на землі».

Мудрі пророчі настанови закликають виявляти добре ставлення і співчуття до тварин. Якщо таким є милосердя ісламу щодо тварин, то що вже говорити

про людину, яку Аллах вшанував і підніс над усіма творіннями.

Військова система ісламу і його ставлення до військовополонених демонструє його справедливість і неприйняття несправедливості

Війна в ісламі не є пристрастю в серцях мусульман. **На це вказують досягнення мусульман у багатьох сферах науки і техніки: математики, медицини, астрономії, винаході годинника, конструюванні кораблів, будівель, виготовленні прикрас тощо. Але, не дивлячись на це, вони не надавали великого значення зброї і її розробкам. Це, без сумніву,**

було помилкою. Незважаючи на те, що мусульмани були носіями загальнолюдських цінностей, які не дозволяли їм займатися розробкою зброї, їм слід було врахувати підступність своїх ворогів, які намагаються звити гніздо зла над їхніми головами. Вороги переслідували мету поширення нечестя на землі. Значення слова тероризм згадується в Корані, **в словах Всевишнього Аллаха:**

“Приготуйте проти них скільки зможете сили та бойових коней — цим ви налякаєте ворога Аллаха й вашого ворога”.

(Аль-Анфаль, 60)

Спочатку необхідно було забезпечити себе потужною зброєю, яка б відповідала згаданому в Священному Корані змісту слова тероризм, **що означає: «Зменшення агресії, спрямованої проти мирного населення»**. Воно не означає агресію проти беззбройних мирних людей або любов до вбивства заради вбивства.

Отримувати насолоду від вигляду крові хворих чи криків поранених, а також спотворення тіл убитих і зведення рахунків із полоненими, не має нічого спільного зі згаданим тероризмом. Воістину,

переможець Салах уд-Дін лікував полонених. Проходячи повз них, він плакав, коли бачив скрутне становище, в якому вони опинилися, не бажаючи цього. Війна для мусульман – не сліпа розплата, яка приносить задоволення, принижуючи і завдаючи болю. Навпаки, ця війна покликана для усунення тиранії та поширення справедливості і безпеки в суспільстві. Також слід врахувати, що основою взаємовідносин мусульман із іншими народами є мир або перемир'я. Іслам узаконив війну і наказав брати участь в ній лише після того, як вичерпані всі шляхи

для заклику до миру. **Таких ситуацій буває п'ять:**

1. **Захист життя, сім'ї та своєї землі. Тому що Всевишній сказав:**

“І боріться на шляху Аллаха проти тих, хто бореться проти вас. Але не виявляйте ворожості при цьому, бо ж, воістину, Аллах не любить тих, хто виявляє ворожість!”

(Аль-Бакара, 190)

2. **Усунення несправедливості і допомога пригнобленим. Це робить війну в**

ісламі людяною. **Всевишній Аллах сказав:**

“І чому б вам не боротися на шляху Аллаха заради слабких чоловіків, жінок і дітей, **які говорять:** «Господи наш! Виведи нас із цього міста, жителі якого є несправедливими. Даруй нам від Себе покровителя, даруй нам від Себе помічника!»”

(Ан-Ніса, 75)

3. У разі порушення договорів і обіцянок. **Всевишній сказав:**

“Якщо вони, уклавши договір, порушать свої клятви й почнуть

ганити вашу релігію, то ставайте до боротьби з провідниками невір'я, бо вже не діють клятви їхні! Можливо, вони припинять! Невже ви не станете до боротьби з людьми, які порушили свої клятви й мали намір вигнати Посланця? Вони почали перші! Невже ви боїтесь їх? Аллах має більше права на те, щоб Його боятися, якщо ви віруєте!”

(Ат-Тауба, 12-13)

4. Для того, щоб провчити організовану групу людей, які виступили проти більшості мусульман, і які відкидають

справедливість і прагнення до праведності. **Всевишній сказав:**

“Якщо дві групи віруючих ведуть між собою боротьбу, то примиріть їх. Але якщо одна з них зазіхає на іншу, то борітеся проти тієї, яка виявляє ворожість, доки вона не повернеться до наказу Аллаха. А якщо вона повернеться, то встановіть між ними мир так, як і належить. І будьте справедливими; воістину, Аллах любить справедливих!”

(Аль-Худжурат, 9)

5. Захист релігії і усунення того, що перешкоджає доведенню закону Аллаха до людей; або того,

що мучить тих, хто увірував в неї; або збиває тих, хто хоче прийняти її. Заклик ісламу спрямований до всіх людей, він не обмежується якимось певним народом.

Навпаки, кожен повинен почути і дізнатися про нього, а також про те благо і справедливість, яке в ньому криється. Після цього людина зможе прийняти зважене рішення про прийняття ісламу.

А що ж стосується воїн, які ведуться з метою розширення територій, колоніалізму, поширення впливу, заради експлуатації народних багатств, помсти, знищення або гри м'язами і демонстрації сили, то іслам їх

забороняє. Тому що війна в ісламі ведеться для звеличення слова Аллаха, а не заради людських пристрастей або мирських інтересів. **Всевишній сказав:**

“І не будьте як ті, що погордо вийшли зі своїх осель, хизуючись перед людьми, і які збивали інших зі шляху Аллаха. Аллах осягає те, що вони роблять!”

(Аль-Анфаль, 47)

Правила ведення війни в ісламі

Не дивлячись на те, що в разі крайньої необхідності, іслам дозволяє ведення війни, він встановлює певні правила і

принципи. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Виступайте в похід з ім'ям Аллаха і боріться проти тих, хто не вірує в Аллаха. Виступайте в похід, але не беріть трофеїв доти, поки вони не будуть справедливо розділені між усіма, не порушуйте договорів, не знущайтеся над тілами вбитих і не вбивайте дітей».

Абу Бакр ас-Сиддік (нехай буде вдоволений ним Аллах), перший праведний халіф, після Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) заповідав командуючому

армією, коли їх відправляли на війну:

«Зупиніться, я вам заповідаю десять повчань, **запам'ятайте їх від мене:** не зраджуйте і не обманюйте, не поступайте віроломно і не спотворювайте трупи, не вбивайте ні малої дитини, ні старого, ні жінку, не псуйте і не спалюйте пальм, не вирубуйте плодових дерев і вбивайте вівцю або верблюда тільки заради поживи. Ви зустрінете людей, які проводять весь свій час в келіях, тож не чіпайте їх і те, чому вони себе присвятили».

Військовополонені в ісламі

Військовополонених не можна мучити, принижувати, лякати, калічити або позбавляти їжі і пиття. **Тому що Всевишній сказав:**

“Вони дають їжу нужденному, сироті та полоненому, хоча й самі хочуть її. “Ми годуємо вас заради Лику Аллаха; ми не прагнемо вашої відплати чи вдячності!””

(Аль-Інсан, 8-9)

Навпаки, до них потрібно виявляти щедрість і співчуття. Абу Азіз аль-Умейр, брат Мусаба ібн Умейра, **розповідав:**

«Я був серед полонених битви в день битви біля Бадру. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Поводьтеся з полоненими добре!» Я був із групою ансарів. Коли вони приступали до обіду або вечері, давали мені хліб, а самі їли фініки, виконуючи наказ Пророка (мир йому і благословення Аллаха)».

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) спонукав звільняти полонених. Він (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Звільняйте бранця, годуйте голодного і навідайтесь до хворого».

Положення переможених

Не можна принижувати їх честь, відбирати їхнє майно, принижувати їх гідність, виганяти з їхніх помешкань і насолоджуватися помстою їм. Навпаки, їх потрібно закликати до справедливості, благочестя, схвалюваного і забороняти засуджуване. **Адже Всевишній Аллах сказав:**

“Якщо Ми зміцнимо їх на землі, вони будуть звершувати молитву, давати закят, закликати до

заохочуваного й забороняти
відразне. А кінець справ — в
Аллаха!”

(Аль-Хаджж, 41)

Вони мають свободу
віросповідання —можуть
справляти свої релігійні обряди
без якихось обмежень. Тому не
можна руйнувати їх церкви або
ламати їх хрести.

Кращим доказом цього є договір,
який уклав Умар (нехай буде
вдоволений ним Аллах) з
жителями Єрусалиму, коли
увійшов до нього переможцем:

«Це гарантія безпеки (аман), яку слуга Господа Умар, поводитир правовірних, надає жителям Єрусалиму. Він гарантує їм збереження їхніх життів, захист хворих і здорових, майна, церков, хрестів і релігійних ритуалів... Мешканці не будуть насильно навернені у мусульманство...» Чи бачила історія таку шляхетність, справедливість і поблажливість з боку переможця щодо переможеного? Він (нехай буде вдоволений ним Аллах) міг поставити їм будь-які умови, але виявив справедливість і застосував закон Аллаха до всіх.

У них є свобода вибору їжі і пиття відповідно до того, що дозволяє їх релігія. Їх свиней не вбивають і не виливають алкоголь. Також їм надається свобода користування своїм цивільним правом у питаннях, пов'язаних із шлюбом, розлученням і фінансовими відносинами. Одним словом, вони можуть застосовувати те, в чому переконані, і те, у що вірять.

Положення немусульман в ісламській державі

Немусульман-муагідів не можна утискати, обмежувати їхні права або погано до них ставитися.

Тому що Всевишній Аллах сказав:

“Аллах не забороняє вам бути дружніми та справедливими до тих, хто не бився з вами через віру та не виганяв вас із ваших домівок. Воістину, Аллах любить справедливих”.

(Аль-Мумтахана, 8)

А також через те, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Хто вчинив насильство над муагідом, або знехтував його правами, або поклав на нього те, що понад його сил, або взяв у

нього щось без його згоди, то я буду виступати проти такої людини обвинувачем в День Суду».

Навпаки, до них потрібно ставитися добре і намагатися принести їм користь. Передається від Анаса (нехай буде вдоволений ним Аллах), що, коли іудейський юнак, який допомагав Пророку (мир йому і благословення Аллаха), захворів, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) відвідав його. Він сів у його голови і сказав: «Прийми іслам». Юнак подивився на свого батька, який знаходився поруч з ним, і той сказав своєму сину:

“Підкорись Абу аль-Касиму!” – і він прийняв іслам. А після цього Пророк (мир йому і благословення Аллаха) вийшов звідти і сказав: «Хвала Аллаху, Який врятував його від Вогню!»

А це Абд Аллах ібн Амр. Одного разу, вдома для нього зарізали вівцю. Коли ж він прийшов, **то запитав:**

«Чи дали ви щось нашому сусіду-іудею? Чи дали ви щось нашому сусіду-іудею? Воістину, я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Джибріль не переставав наставляти мене про необхідність

доброто ставлення до сусіда так, що я подумав, що він зробить його одним з моїх спадкоємців».

Основні принципи ісламу

Іслам є справедливою і всеосяжною релігією, яка закликає до таких чеснот, **як:**

1. Повага до людського життя.

Людське в ісламі – цінне, шановане і захищене. Воно займає високе положення. **Тому в ісламі існує відплата:** вбивця, який скоїв навмисне вбивство, має бути страчений. Що ж стосується ненавмисного

вбивства, то, згідно ісламу, в такому випадку, родичам жертви виплачується матеріальний викуп (дія). Такий викуп – не ціна за життя вбитого, а лише певна матеріальна компенсація родичам жертви за те лихо, яке вони пережили. Також той, хто скоїв ненавмисне вбивство, повинен зробити спокуту – звільнити раба. Якщо ж немає такої можливості, то необхідно постити два місяці поспіль. Якщо ж немає такої можливості, то необхідно нагодувати шістдесят бідняків. Така спокута є поклонінням, за допомогою якого людина наближається до Аллаха, аби до людських життів не виявляли

недбалість, і щоб уберегти їх. А також для того, щоб утримати злочинців від скоєння подібних злочинів. Адже той, хто буде знати, що на нього чекає страта, зупиниться і не стане коїти це зло. А якби покаранням вбивці не була смертна кара, то він би не став втримуватися від злочину і скоїв би його. Проведіть подібну паралель з усіма покараннями, **які приписані в ісламі**: вони є найбільш стримуючими і найкориснішими. Вони були приписані заради збереження людини і її прав. **Всевишній Аллах сказав:**

“Помста рятує життя ваше, о ви, обдаровані розумом! Можливо, будете богобоязливі ви!”

(Аль-Бакара, 179)

Іслам не обмежився лише цими мирськими покараннями, а повідомив про те, що на вбивцю, який вчинив умисне вбивство, чекає відплата у житті вічному – гнів Аллаха і болісне покарання. **Всевишній Аллах сказав:**

“А хто вб’є віруючого навмисне, тому відплатою буде гесна, де він буде довіку! Аллах розгнівається на нього і прокляне його!

Приготовано для нього велику кару!”

(Ан-Ніса, 93)

2. Рівність всіх людей з точки зору основи їхнього створення: як чоловіків, так і жінок.

Всевишній Аллах сказав:

“О люди! Бійтесь Господа вашого, Який створив вас із однієї душі та створив із неї другу до пари; а з них ще й інших чоловіків та жінок і розселив їх. Тож бійтесь Аллаха, ім'ям Якого ви звертаєтесь одне до одного, і дотримуйтеся родинних зв'язків. Воістину, Аллах наглядає за вами!”

(Ан-Ніса, 1)

Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) сказав:

«Люди – сини Адама, а Адам був
створений із глини».

Спираючись на це, можна сказати,
що рівність була затверджена
ісламом, усі люди, з точки зору
ісламського закону, мають рівну
свободу. Це гасло ще
чотирнадцять століть тому
проголосив Умар ібн аль-Хаттаб
(нехай буде вдоволений ним
Аллах), сказавши:

«Відколи ви поневолили людей,
хоча їх матері народили їх
вільними?»»

3. Єдність небесних релігій.

Небесні релігії від Аллаха – єдині,
з точки зору їх загальних основ:
починаючи з часів Адама (мир
йому) і до печатки пророків і
посланців Мухаммада (мир йому і
благословення Аллаха). Релігія
всіх пророків (мир їм усім) –
єдина, вона ґрунтується
єдинобожжі і поклонінні Одному
лише Аллаху відповідно до того,
що було зіслано в небесних
писаннях, в одкровенні від

Преславного Аллаха. **Всевишній Аллах сказав:**

“Він встановив вам у релігії те, що заповів Нуху, те, що Ми відкрили тобі, те, що Ми заповіли Ібрагіму, **Мусі та Ісі:** «Тримайтеся релігії та не розходьтеся поміж собою в ній!» Важко багатобожникам те, до чого ти закликаєш їх. Аллах обирає Собі того, кого побажає та веде прямим шляхом того, хто до Нього звертається!»<sup>[L]
[SEP]</sup>

(Аш-Шура, 13)

Також Всевишній Аллах сказав:

“Воістину, Ми дарували тобі одкровення, як дарували його Нуху та пророкам після нього, як дарували одкровення Ібрагіму, Ісмаїлу, Ісхаку, Якубу та колінам; Ісі, Аюбу, Юнусу, Гаруну та Сулейману. І Ми дарували Давуду Забур. Про деяких посланців Ми вже розповідали тобі раніше, а про деяких — не розповідали. Аллах же промовляв до Муси словом. Розповідали і про посланців-благовісників та застерігачів, щоб не мали люди після цього доказу проти Аллаха. Аллах — Великий, Мудрий!”

(Ан-Ніса, 163-165)

Ісламське законодавство вирішило проблему расизму і розрізненості, залишивши позаду суперечки, ворожнечу і ненависть між людьми. Це було досягнуто завдяки тому, що віра у всіх посланців і небесні писання є основним стовпом віри. **Адже Всевишній Аллах сказав:**

“Скажіть: «Ми увірували в Аллаха і у те, що зіслано нам, і що зіслано Ібрагіму, Ісмаїлу, Ісхаку, Якубу та колінам із нащадків їхніх; у те, що було дано Мусі, Ісі, у те, що було дано пророкам від Господа їхнього. Ми не проводимо межі між ними, і Йому Ми підкоряємося!»”

(Аль-Бакара, 136)

- Коран дивиться на Мусу (мир йому) як на того, з ким розмовляв Аллах, він пошанований перед Всевишнім, а також є Його наближеним рабом. **Всевишній Аллах сказав:**

“О ви, які увірували! Не будьте як ті, що образили Мусу. Аллах очистив його від того, що вони говорили. Він пошанований перед Аллахом!”

(Аль-Ахзаб, 69)

Він дивиться на Тору , яка була зіслана Мусі (мир йому), як на

керівництво і світло. **Всевишній Аллах сказав:**

“Воістину, зіслали Ми Таурат, в якому — прямий шлях і світло. Судять за ним юдеїв пророки, які навернулися до Аллаха, і рабини, і книжники, як це було наказано їм — оберігати Писання Аллаха і бути свідками йому. І не бійтеся людей, а бійтеся Мене! І не продавайте знамень Моїх за безцінь! А ті, які не судять за тим, що зіслав Аллах, вони — невіруючі!”

(Аль-Маїда, 44)

Сини Ісраїла – громада Муси (**мир йому**) – свого часу були гідним і

піднесеним народом. **Всевишній Аллах сказав:**

“О сини Ісраїла! Згадайте милість Мою, якою Я вас наділив, коли вивищив вас над жителями світів!”

(Аль-Бакара, 122)

- Коран також згадує про Ісу (**мир йому**) як про гідного пророка, адже він – Слово від Аллаха, яке Він вклав в Мар’ям і Дух від Нього. **Всевишній Аллах сказав:**

“Усі блага, які ви маєте, – від Аллаха. А коли вас торкається лихо, то до нього закликаєте ви!”

(Ан-Нахль, 53)

І сказали ангели: «О Мар'ям! Воістину, Аллах сповіщає тобі добру звістку про слово від Нього! Ім'я йому — Іса Месія, син Мар'ям. Він буде пошанований у житті нинішньому та в житті наступному і буде він одним із наближених! Він говоритиме із людьми ще в колиці та в дорослому віці. Буде він одним із праведників!»

(Аль Імран, 45-46)

Він дивиться на його непорочну мати (мир їй) як на праведну жінку. **Всевишній Аллах сказав:**

“Месія, син Мар’ям — лише посланець. Істинно, приходили посланці й до нього. Мати його — праведниця, але й вони споживали їжу! Поглянь, як роз’яснюємо Ми невірющим знамення Наші! І ще раз поглянь — у якій же омані вони!”

(Аль-Маїда, 75)

Коран згадує про Євангеліє так само, як і про Тору – вона є керівництвом і світлом.

Всевишній Аллах сказав:

“Слідами їхніми відправили Ми Ісу, сина Мар’ям, із підтвердженням^[1]_[SEP] істинності того, що було до нього в Таураті, й

дарували Ми йому Інджіль, ^[1]_[2]^[3]у
якому прямий шлях і світло та
підтвердження істинності того,
що було до нього в Таураті, і як
прямий шлях та пересторогу для
богобоязливих”.

(Аль-Маїда, 46)

Він дивиться на віруючих
послідовників Іси (мир йому) як
на милосердну громаду.

Всевишній Аллах сказав:

“Потім відправили Ми вслід за
ними Ісу, сина Мар’ям, і дарували
Ми йому Інджіль, і вселили в
серця тих, хто йшов за ним,
співчуття й милість. А чернецтво
вони самі вигадали, бо Ми не

приписували його їм, хіба як прагнуть вони до вдоволення Аллаха. Та не виконали вони його належним чином. Тож дарували Ми тим серед них, які вірували, винагороду, але багато хто з них — нечестивці”.

(Аль-Хадід, 27)

Кожен мусульманин повинен вірити в усіх пророків і посланців, підтверджуючи кожне писання, яке було відкрито їм в одкровенні від Аллаха. **Всевишній Аллах сказав:**

“Воістину, ті, які не вірують в Аллаха та ого посланців, намагаються провести межу між

Аллахом та ого посланцями і говорять: «Ми віримо в одних, та не віримо в інших», прагнучи обрати середній шлях. Вони — справжні невіруючі. А для них Ми приготували принизливу кару!»

(Ан-Ніса, 150-151)

Мусульманин повинен поважати кожен закон і шлях, який було відкрито посланцями їх народам. А також він повинен любити і вважати братами всіх, хто увірував в цих пророків і посланців ще до початку пророчої місії Посланця Аллаха Мухаммада (мир йому і

благословення Аллаха).

Всевишній Аллах сказав:

“Ті, що прийдуть після них,
скажуть: «Господи наш! Прости
нас і братів наших, які увірували
раніше за нас!»”

(Аль-Хашр, 10)

Після початку пророчої місії
Посланця (мир йому і
благословення Аллаха) – печатки
пророків – завершилося зіслання
одкровення з небес. Всевишній
Аллах сказав:

“Мухаммад — не батько когось із
ваших чоловіків, але Посланець

Аллаха й Печатка пророків!
Аллах про кожну річ Знаючий!”

(Аль-Ахзаб, 40)

Закон (шаріат), який був зісланий Пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллаха), скасував всі попередні закони і стало обов'язковим вчиняти тільки згідно нього і полишити інші закони. Поняття «скасував» не означає вважати брехнею всі попередні небесні закони, а означає не діяти у відповідності з ними, виявляючи віру в них.

Всевишній Аллах сказав:

“Хто шукає іншої релігії замість ісламу, від того не буде прийнято,

а в наступному житті він буде серед тих, хто втратив усе!”

(Аль Імран, 85)

Ісламське законодавство вимагає від послідовників інших небесних законів увірувати в іслам, так само, **як це зробили мусульмани:** визнати всіх посланців і пророків, які були відправлені Аллахом, а також всі небесні писання, які були відкриті їм в одкровенні. **Всевишній Аллах сказав:**

“І якщо вони вірують у те, у що вірите ви, то йдуть вони шляхом прямим. Але якщо вони відвертаються, то суперечать йому. Аллах захистить тебе від

них, а Він — Всечуючий,
Всезнаючий!”

(Аль-Бакара, 137)

Ісламське законодавство, в разі розділення і розбіжностей, не причетне до тих, хто відколовся і виявив впертість. **Всевишній Аллах сказав:**

“Воістину, ти непричетний до тих, які розкололи свою релігію та розділилися на секти. Їхня справа належить Аллаху, тож потім Він сповістить їх про те, що робили вони! Хто прийде з добрим вчинком, той матиме десять таких. А хто прийде із лихим вчинком, **тому відплатять за**

нього; і ні з ким не вчинять
несправедливо! Скажи:
«Воістину, мій Господь указав
мені прямий шлях, який є
істинною релігією,
віросповіданням Ібрагіма-ханіфа.
А він не був багатобожником!»
Скажи: «Воістину, моя молитва й
виконання обрядів, моє життя й
смерть — це все належить
Аллаху, Господу світів! Немає
рівного Йому. Саме це наказано
мені, і я — перший із відданих
Йому!»»

(Аль-Анам, 159-163)

У питанні заклику представників
інших релігій, ісламське

законодавство пішло шляхом діалогу, метою якого є досягнення спільного розуміння божественного шляху; а також заклик всього людства до найгідніших моральних якостей, які приписав Аллах. **Всевишній Аллах сказав:**

“Скажи: «О люди Писання! Прийдімо ж до єдиного слова між нами і між вами — що ми не будемо поклонятися нікому, окрім Аллаха, і не будемо нікого додавати Йому як рівного, і не будемо вважати за Господа когось іншого з нас чи з вас, а тільки Аллаха!» А якщо вони відвернуться, **то скажи:**

«Засвідчіть же, що ми — віддані Йому!»»

(Аль Імран, 64)

Також поважати почуття незгодних з ісламом і не ображати їх. Тому що Всевишній Аллах сказав:

“Не ганьте тих, до кого вони звертаються замість Аллаха, інакше через свою ворожість і невігластво вони почнуть ганити Аллаха”.

(Аль-Анам, 108)

Іслам закликає своїх послідовників вести дискусію із

незгодними найкращим чином.
Адже Всевишній Аллах сказав:

“Якщо ви сперечаєтеся з людьми Писання, то робіть це за допомогою найкращого. Це не стосується тих із них, які несправедливі. Скажи: «Ми увірували в те, що зіслано нам, і в те, що зіслано вам. Наш Бог і ваш Бог — один, і ми віддані Йому!»”

(Аль-Анкабут, 46)

Також Всевишній Аллах сказав:

“Клич на шлях Господа свого з мудрістю й добрим повчанням і сперечайся з ними тільки тим, що найкраще. Воістину, твій Господь

краще знає, хто збився зі шляху Його, і Він краще знає, хто йде прямим шляхом!”

(Аль-Нахль, 125)

Примус людей до прийняття ісламу не є шляхом ісламського заклику, як ми про це вже говорили раніше. **Всевишній Аллах сказав:**

“Немає примусу до релігії”.

(Аль-Бакара, 256)

Ісламський шлях заклику полягає у пропонуванні немусульманам іслам без будь-якого примусу або тиску. В ісламі це називається «вказати на прямий шлях» (Гідая

ад-діляля). Що ж стосується безпосереднього «наставлення на прямий шлях» (Гідая ат-Тауфік), то воно знаходиться виключно в Руках Всевишнього Аллаха. **Всевишній Аллах сказав:**

Скажи: «Істина — від Господа вашого! Хто хоче, нехай вірує, а хто не хоче, нехай не вірує».

Воістину, Ми приготували для нечестивці вогонь, який накриє їх, наче намет. А коли вони проситимуть допомоги, то допоможуть їм водою, схожою на розтоплений метал, кий лишає опіки на обличчях. Гидкий цей напій, і погана така обитель!»

(Аль-Кагф, 29)

Тому іслам – це справедливість у всьому, навіть у відносинах із інакодумцями. **Всевишній Аллах сказав:**

“А тому закликай їх! Тримайся прямого шляху — так, як тобі й наказано. Не йди за їхніми бажаннями, **а скажи:** «Я увірував у те Писання, яке зіслав Аллах, і мені наказано бути справедливим до вас! Аллах — Господь наш і Господь ваш; нам — наші вчинки, вам — ваші вчинки! Не повинно бути між нами суперечок. Аллах збере усіх нас, і до Нього — повернення!»”

(Аш-Шура, 15)

4. Іслам спонукає до продуктивної співпраці.

Іслам прагне принести користь всьому людству. **Всевишній Аллах сказав:**

“Тож допомагайте одне одному в справах праведності та богобоязливості, але не допомагайте одне одному в справах гріха та ворожнечі”.

(Аль-Маїда, 2)

Ібн Умар (нехай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «Якось один чоловік прийшов до Пророка (мир йому і

благословення Аллаха) і запитав: «О Посланець Аллаха, які люди найулюбленіші для Аллаха, і які справи найулюбленіші для Аллаха?» Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Найулюбленіші люди для Аллаха – це найкорисніші з них, а найулюбленіші справи для Аллаха Всемогутнього і Великого – це радість, яку ти приносиш мусульманину, допомагаючи йому в біді або виплачуючи за нього борг, або тамуючи його голод. І справді, прийти на допомогу своєму брату-мусульманину в тому, що він потребує, я більше люблю, ніж усамітнитись в мечеті (ітікаф) на

протязі місяця. Хто стримає гнів щодо брата свого (в ісламі), тому Аллах приховає його недоліки, і тому, хто стримає свій гнів в той час, коли він хотів вилити його, Аллах наповнить його серце вдоволенням в Судний день. І хто вийшов допомагати своєму брату-мусульманину в його потребі, поки він не допоможе йому, тому Аллах зміцнить його стопи у той День, коли стопи будуть ковзати. І воістину, поганий норів псує діяння так само, як оцет псує мед».

Іслам зробив все необхідне для досягнення цієї мети, **а точніше:**

- Закликав різні народи до знайомства одне з одним і мирного співіснування відповідно до божественного закону, побудованому на єдинобожжі і визнанні посланців і небесних писань. **Всевишній Аллах сказав:**

“О люди! Воістину, Ми створили вас із чоловіка та жінки й зробили вас народами та племенами, щоб ви знали одне одного. Воістину, найшанованіші з-посеред вас перед Аллахом — найбільш богобоязливі! ^[L]_[SEP]Воістину, Аллах — Всезнаючий, Всевідаючий!”

(Аль-Худжурат, 13)

- Закликав приносити всім користь. Передається від Абу Хурейри (нехай буде вдоволений ним Аллах), що він сказав:

«Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Стережися забороненого, і ти будеш тим, хто найбільше звершує поклонінь серед людей; вияви вдоволення тим, що дав тобі Аллах, і будеш найбагатшим серед людей. Будь благочестивий зі своїм сусідом, і ти будеш віруючим. Полюби для людей те, що ти любиш для себе, і ти будеш мусульманином. Багато не смійся, воістину, частий сміх нівечить серце».

- Закликав давати всім добру пораду і бути щирими. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Релігія – це щире ставлення до Аллаха, Його Писання, Його Посланця, поводитирів мусульман і простих мусульман».

- Закликав спонукати до блага і забороняти осудливе усіма можливими способами, по мірі своїх сил. Адже це є основою безпеки, яка оберігає громаду мусульман від поширення несправедливості, нечестя і нехтування правами. Заклик до схвалюваного і заборона поганого

– це повчання для невігласа, звернення уваги безтурботного, стримування грішника і допомога праведному. **Всевишній Аллах сказав:**

“Нехай буде серед вас громада, яка закликатиме до блага, буде наказувати добре та забороняти неприйнятне. Саме такі й матимуть успіх!”

(Аль Імран, 104)

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо хтось із вас побачить погане, то нехай змінить його своєю рукою. А якщо не може

зробити цього рукою, то тоді язиком. А якщо не може і язиком, то серцем, і це буде найслабкішим проявом віри».

- Закликав отримувати знання і розповсюджувати їх. **Всевишній Аллах сказав:**

Скажи: «Невже рівні ті, які знають, і ті, які не знають»
Воістину, замисляться лише обдаровані розумом!»

- (Аз-Зумар, 9)

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Пошук знань – обов'язок кожного мусульманина».

Аби кожен дізнався про ті права, які має, і обов'язки, які повинен виконувати.

- Закликав охороняти навколишнє середовище. Настанови і вчення Пророка (мир йому і благословення Аллаха) застерігають від недбалого ставлення до всього, в чому є користь для людини. Все, що існує в бутті, належить всім, і не є власністю якоїсь однієї групи суспільства. Тому іслам забороняє будь-які дії, які можуть завдати шкоди навколишньому середовищу. **Адже Всевишній Аллах сказав:**

“І не поширюйте безчестя на землі після того, як вона стала кращою. Кличте Його зі страхом і надією. Воістину, милість Аллаха близька до тих, які роблять добро!”

(Аль-Араф, 56)

Також Всевишній сказав:

“І коли відвертається він, то поспішає сіяти безчестя на землі, нищити посіви та нащадків. Та Аллах не любить нечестивців!”

(Аль-Бакара, 205)

- Закликав обробляти землю і отримувати від неї користь. **Всевишній Аллах сказав:**

“Він — Той, Хто зробив землю покірною для вас. Ходіть же різними краями та споживайте з Його наділу; до Нього повернетесь ви!”^[1]_[SEP]

(Аль-Мульк, 15)

- Закликав боротися із алкогольними і одурманюючими речовинами. **Тому що Всевишній Аллах сказав:**

“О ви, які увірували! Воістину, вино, азартні ігри, камені жертovníків і стріли для ворожби — мерзота від шайтана! Тож стережіться цього! Можливо, будете спасенні!”

(Аль-Маїда, 90)

- Закликав оберігати честь і майно. **Всевишній Аллах так сказав про честь:**

“І не наближайтеся до перелюбу. Воістину, це — мерзота, шлях ганебний!”

(Аль-Ісра, 32)

Також Всевишній сказав:

“Тих, які звинувачують доброчесних жінок, але не можуть привести чотирьох свідків, бийте вісімдесят разів і ніколи не приймайте від них свідчення, бо вони — нечестивці!”

(Ан-Нур, 4)

Всевишній обіцяв болісно покарати того, хто любить поширення нечестя в суспільстві. А що вже говорити про того, **хто особисто сіє його і допомагає в цьому? Всевишній сказав:**

“Воістину, на тих, кому подобається, щоб про віруючих розповідали мерзенне, чекає болісна кара в житті земному й наступному! Аллах знає, а ви не знаєте!”

(Ан-Нур, 19)

Всевишній Аллах так сказав про майно:

“Не пожирайте незаконно майна одне одного!”

(Аль-Бакара, 188)

Також Всевишній сказав:

“Наповнюйте міру сповна, коли ви відпускаєте мірою, і зважуйте на точних вагах. Так буде краще і прекрасніше по результату (або по винагороді)”.

(Аль-Ісра, 35)

Також Всевишній сказав:

“О ви, які увірували! Бійтесь Аллаха і відмовтесь від того, що належить вам як лихва — якщо віруючі ви! Якщо ж ви не зробите

цього, то ви будете ворогами Аллаху та Посланцю Його. А якщо зробите, то матимете свій перший статок. Не вчиняйте несправедливо і тоді не вчинять несправедливості з вами”.

(Аль-Бакара, 278-279)

- Закликав зробити все, щоб принести користь суспільству.
- Закликав піклуватися про сиріт і тих, у кого немає родичів.
Всевишній Аллах сказав:

“Не витрачайте майна сироти, хіба що заради його блага, а чекайте на його повноліття.

Виконуйте обіцянки, бо вас
запитають про обіцяне!”

(Аль-Ісра, 34)

Пророк (мир йому і
благословення Аллаха) сказав:

«Я і опікун сироти будемо в Раю»,
– з'єднавши середній і вказівний
пальці своєї руки».

Опікун сироти – це людина, яка
піклується про те, щоб у сироти
було все необхідне.

- Закликав усіма
можливими способами боротися
із голодом. **Всевишній Аллах**
сказав:

“Та не стала вона долати перешкоди. Звідки тобі знати, що таке перешкоди? Це — звільнити раба, нагодувати в день голоду”.

(Аль-Баляд, 12-14)

- Закликав звільняти рабів. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Якщо хтось звільнить раба, то Аллах позбавить від Вогню за кожну частину тіла раба, кожну частину тіла того, хто його звільнив. І навіть інтимні частини (того, хто звільнив раба) – за інтимні частини (раба)».

Норов ісламу спонукає до миру

Ісламська моральність закликає тільки до того, в чому таїться щастя для людського суспільства, і забороняє все, що сіє ворожнечу і ненависть. Всі ці види моральності, за умови їх дотримання, ведуть до миру, спокою і безпеки в суспільстві. В ісламі існує безліч проявів моральності. Все зводиться до того, що будь-які слова і справи, які завдають людям страждання, є забороненими – Аллах ними не задоволений. Той, хто втілює в собі ці якості, прирікає себе на гнів людей в мирському житті і на покарання Аллаха в житті вічному. Саме тому наш Всевишній Господь заборонив

пригнічення і утиск. У більш загальному розумінні, це прояв ворожості на словах або на ділі, а також невиконання прав тих, хто їх заслуговує. **Всевишній Аллах сказав:**

“Скажи: «Воістину, мій Господь заборонив огидні вчинки, відкриті й приховані, інші гріхи й свавілля, додавання Аллаху рівних, про яких Він не зіслав жодного доказу, а ще — коли говорите ви про Аллаха те, чого не знаєте!»”

(Аль-Араф, 33)

У священному хадісі Всевишній Аллах сказав:

«О раби Мої, воістину, Я заборонив несправедливість Собі і зробив її забороненою між вами, тож не гнобїть одне одного!»

Також він наказав допомагати як тому, хто утискає, так і тому, кого утискають. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав:

«Допомагай своєму брату (незалежно від того,) чи утискає він, чи утискають його. Якщо він утискає, то спини його від його несправедливості, а якщо його утискають, то допоможи йому».

У відповідь на це, іслам наказав бути справедливим: як на словах, так і в справах; як із самим собою,

так і з іншими. **Всевишній Аллах сказав:**

“Воістину, Аллах закликає до справедливості, добрих справ і підтримки родичів. Він забороняє мерзотне, відразне й нечестиве. І Він повчає вас — можливо, будете пам’ятати ви!”

(Ан-Нахль, 90)

Тому справедливість необхідно виявляти як в стані вдоволення, так і в стані гніву; як до мусульманина, так і до немусульманина. **Всевишній Аллах сказав:**

“О ви, які увірували! Будьте стійкими у вірі в Аллаха, свідчіть справедливо і нехай ненависть ваша до інших не веде до несправедливості. Тримайтеся справедливості, бо вона ближча до богобоязливості. Бійтеся Аллаха, воістину, Йому добре відомо все те, що ви чините!”

(Аль-Маїда, 8)

Іслам пішов ще далі і закликав на зло відповідати добром, щоб пом'якшити серця і стерти ту злість, яка може бути в них.

Всевишній Аллах сказав:

“Не рівні між собою добро та зло. Відштовхни зло чимось добрим, і

тоді той, із ким ти ворогував, стане для тебе, наче близький друг”.

(Фуссилят, 34)

Висновки

На завершення цієї невеликої книги, яка коротко розповідає про ставлення ісламу до тероризму, я б хотів відзначити, що через делікатність теми, не претендую на те, що виклав її повністю. Я лише розповів про деякі аспекти ставлення ісламу до тих, хто з ним не згоден, а також про те, що з цим пов'язано, крізь призму загальнолюдських інтересів. Хто побудував свою віру на ісламі –

на любові і ненависті заради Аллаха, а не на користі або пристрастях, той не буде ненавидіти якусь людину як таку, а буде ненавидіти ті упущення, які виявляються в ній щодо виконання наказів Аллаха або щодо Його заборон. **Всевишній Аллах сказав:**

“Прости цих людей, закликай робити добро й залиш невігласів”.

(Аль-Араф, 199)

Яка ж релігія може бути красивіша за іслам? Він побудований на божественних принципах, які виводять людей із поклоніння творінням до

поклоніння Господу творінь – він виводить їх з темряви невір'я і багатобожжя до світла ісламу.

Всевишній Аллах сказав:

“Аллах — Покровитель тих, які увірували. Він виводить їх із темряви до світла. А покровителі тих, які не увірували — тагути. Вони ведуть їх від світла до темряви. Тож вони є жителями вогню і будуть вони там довіку!”

(Аль-Бакара, 257)

Іслам виховує своїх послідовників на звершенні добра по відношенню до кожного, втілюючи в життя справедливість. Також він виховує їх на любові до

блага, яке оберігає гідність людини та її права. Іслам закликає до поблажливості і прощення, яке веде до згоди і любові між ними. Він виховує в них повагу до заборон Аллаха, що, в свою чергу, веде до безпеки в суспільстві, в якому живе кожен його член, не переживаючи за своє життя, честь і майно. Іслам виховує в них любов до ближнього і відмову від егоїзму, **це веде до забезпечення взаємодопомоги між представниками суспільства:** дорослий співчуває дитині і любить молодших, а молодший поважає старшого; багатий бере за руку бідняка і вирішує його проблеми. Таким чином між ними

досягається згуртованість, про яку повідомив Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха):

«У своєму милосерді, любові і співчутті одне до одного віруючі схожі на єдине тіло: коли одну з його частин вражає хвороба, все тіло відгукується на це безсонням і лихоманкою».

Я дуже сподіваюся, що ця невелика книга стане довідником для всіх, хто шукає істину і прагне потрапити до Раю і до вічного блаженства; для тих, хто намагається звільнити свої душі від вічного покарання у Вогні.

Насправді, **це дуже важливе питання:** всі ми знаємо, що закінченням цього життя буде смерть. Якби на цьому все і закінчилося, то це не здавалось би настільки жахливим. Та найважливіше чекає попереду. Ми, як мусульмани, віримо у воскресіння після смерті, у відплату і розрахунок, віримо у вічне нескінченне життя або в Раю, або в Пеклі. Тому, хто прийме іслам і буде творити добро – по милості Аллаха – Рай буде нагородою. Той же, хто буде творити зло щодо інших людей, понесе кару за це. Хто виявить недбалість до прав Аллаха, **той буде залежати від Його Бажання:**

якщо Він побажає, то покарає таку людину, якщо ж побажає, то помилує. Що ж стосується того, хто відвернувся від ісламу і помер на своєму невір'ї або багатобожжі, то ми переконані, що він вічно перебуватиме у Вогні. Тому кожна розумна людина повинна вибрати правильний шлях і знайти справжню релігію, яка приведе своїх послідовників до порятунку, успіху в Раю і вічного щасливого життя. Існує тільки дві дороги, і немає третьої.

Мир і благословення,
відправленому як милість для всіх
світів, нашому Посланцю

Мухаммаду, його сім'ї та всім
сподвижникам, а також тим, хто
пішов за ними по прямому шляху
до Судного Дня.